

Verslag werkbezoek Fort Vreeswijk

24 september 2020

Aanwezig: Matthijs, Kirsten en Jitske (bestuur De Nieuwe Jutter), Berry (beheergroep DNJ) Hans (voorzitter Podium Oost en Dwarsverband), Marieke (bestuur 3 G centrum), Mariette, John (voorzitter bestuur Fort Vreeswijk), Koos (algemeen lid Fort Vreeswijk), Leni (beheerteam Fort Vreeswijk en sinds kort ook dagelijks bestuur) en Sarah, Eva en Roos (DV).

INLEIDING

Fort Vreeswijk is in zelfbeheer maar lid van vereniging Dwarsverband. Ze bevinden zich buiten Utrecht. Het gesprek was met Leni (dagelijks bestuur en beheerteam), en bestuursleden John (voorzitter) en Koos (algemeen lid). In dit verslag wordt kort weergegeven wat er is besproken tijdens het werkbezoek. Om het kort en leesbaar te houden is dit puntsgewijs gedaan.

Door veranderend beleid (2013) van de gemeente Nieuwegein is Fort Vreeswijk niet langer aangewezen als gesubsidieerde locatie voor welzijnsactiviteiten. Er wordt door de gemeente besloten dat er nog maar op 5 plekken in Nieuwegein een buurthuis 'nodig' is. Voor Vreeswijk betekende dit dat ze naar Hoogzand moesten verplaatsen. Dit zou betekenen dat ze het 'dorp' uit zouden moeten. De bewoners van Vreeswijk zagen dat niet zitten. Hierdoor ontstond nieuwe energie om het zelf te gaan doen, in eigen beheer, in Vreeswijk. Gemeente wilde meewerken op voorwaarde dat ze alleen als verhuurder fungeerden. Het gebouw is vervolgens opgeknapt voor 1 miljoen euro. Dit hebben ze bij elkaar gespaard door kleine acties (op markten spullen verkopen (zoals de zelfgemaakte konijntjes) maar ook door subsidie aan te vragen en fondsen aan te schrijven. Deze acties leverde veel 'good-will' op. De gemeente heeft een investering gedaan en wil deze terugverdienen in ca. 30 jaar. De daaruit voortkomende businesscase bepaalde de hoogte van de jaarlijkse huurafdracht.

Per 1 januari 2014 wordt het dagelijks beheer van Fort Vreeswijk/Dorpshuis gevoerd door wijkbewoners. Per september 2015 heeft de Stichting Dorpshuis Fort Vreeswijk de verantwoordelijkheid voor de wijkonderneming op zich genomen.

STRUCTUUR INITIATIEF

Fort Vreeswijk is echt door bewoners (bottom-up) opgericht en gedraaid bij de start. Pas toen een stichting noodzakelijk werd vanwege een lening die ze aan moesten gaan hebben ze een bestuur opgericht.

Bestuur:

- Bestuur op afstand
- Bestaat uit 5 bestuursleden.
- Vergadert 1x per 5 a 6 weken - 2 uur max.
- Daarnaast 2 Dagelijks Bestuurders (Leni en Monique). Zij sluiten altijd aan bij de bestuursvergadering.
- Dagelijks bestuur (DB) heeft heldere regels en maken veel van de dagelijkse besluiten. Je houdt de lijnen kort maar DB kan besluiten. De besluiten komen voort uit de visie.
- Dagelijks bestuur is door middel van een sollicitatieprocedure gekozen. Best lastig, want er worden dan ook mensen afgewezen. Het is wel een helder proces. De sollicitatiecommissie bestond uit 2 bestuursleden.

- Er zijn bestuursleden die in een werkgroep zitten. Maar zorg dat je als bestuurder niet in teveel werkgroepen beland.
- Portefeuille verdeling: voorzitter, penningmeester, secretaris, aandacht voor beheerders (DB) en buitenruimte.
- Als er geen animo is voor een aandachtsgebied, dan even pas op de plaats. Anders trekken alleen de bestuursleden het. (bijvoorbeeld PR en communicatie)
- Is gesprekspartner richting gemeente. Maakt gemeente bewust van de belangrijke welzijnsrol die Fort Vreeswijk uitvoert. Zo hebben ze bedongen dat je niet meer elke keer alles hoeft te verantwoorden op bezoekersaantallen.
- Bestuur van Fort Vreeswijk doet mee als een van de 5 initiatieven mee aan een landelijk proefproject van het LSA om 'bijzondere statuten' te ontwikkelen. Fort Vreeswijk ontwikkelt een 'bijzonder statuut' wat onderschrijft dat wat men opvangt aan welzijnsvoorzieningen binnen een zelfbeheer initiatief zou moeten worden verminderd op de huur.
- Meer samenwerking met gemeente mogelijk door deze samenwerking en omdat het landelijke proefproject vanuit het LSA goed draaide.
- Bestuur moet ook wel eens ingrijpen. Er ontstaat dan angst dat het in elkaar stort. Het voordeel van omvallen, een crisis, dat roept ook weer veel op. Crisissen zijn goed.
- Bestuur kijkt naar andere richtingen van beheer (om nieuwe mensen te werven). Hierbij kritisch kijken naar:
  - welke activiteiten willen mensen
  - kun je het ook terugleggen
  - wat is er nodig
  - als je niemand kan vinden (voor een essentiële rol of taak) durf te zeggen: 'We huren iemand in'.
  - Beheerders zijn er nu de hele dag> dit kan ook anders.
  - zoektocht: Heb je nog wel elke dag een beheerder nodig? - geef groepen meer verantwoordelijkheid. Maar loslaten is voor het beheerteam ook wel moeilijk.
  - 'het reinigend vermogen van de beheergroep'. → elkaar niet kunnen aanspreken/ corrigeren en het moet ook leuk zijn om het beheer te doen.

Beheer:

- Bestaat uit 4 beheerders. Er zijn er net 3 gestopt. Eerst was er voor iedere dag een beheerder en er waren weekenddiensten.
  - Heel divers beheerteam
  - Elke beheerder heeft een eigen taak en een vaste dag.
- Taken beheerders:
- financiën
  - inkoop
  - boekingen
  - incidentele taken
- Leni (beheerder en dagelijks bestuur) geeft aan dat je nieuwe beheerder krijgt door te werven, de buurt in te gaan en te zoeken. Lastig is dat de nieuwe beheerder vast zit aan een bepaalde dag.

- De beheergroep had het bestuur eerst niet nodig. Ze deden ze alles zelf, nu zeggen ze vaker: 'dit moet het bestuur beslissen'. Dit komt omdat het beheerteam diverser is geworden.
- Dagelijks bestuur krijgt een hogere vergoeding (Leni en Monique) . Dagelijks bestuur is een laag tussen bestuur en beheer en dat heeft geholpen bij het oplossen van conflicten. Leni is verantwoordelijk voor de beheertaken en Monique voor vernieuwing (daar heb je mensen met bepaalde creativiteit voor nodig). Monique zit ook in de beheergroep maar is niet belast met een vaste taak.
- Leni geeft aan dat ze het soms lastig vindt om deze vergoeding te krijgen omdat andere beheerders/vrijwilliger ook hard werken.
- Beheerteam leden krijgen ook een (kleine) vergoeding.
- beheergroep is de belangrijkste spil! Ze gingen ook voorschrijven wat wel en niet mocht. Barvrijwilligers willen dat helemaal niet> bespreekbaar maken en ruimte laten voor mensen met eigen verantwoordelijkheid.
Tip: We vragen ook af en toe trainers zoals LSA om met dit soort vragen te helpen, bijvoorbeeld van het LSA.

Betaalde coördinator:

- In begrotingen vanuit bestuur is hier wel rekening mee gehouden, ook al bij de start.
- Bestuur vindt het belangrijk dat er continuïteit is en dat je daar iemand op aan kunt spreken.
- Vrijwillige beheerders willen geen betaalde kracht:
  - Beheerders hebben het helemaal vrijwillig met elkaar opgezet uit en nu komt er opeens een 'baas'.
  - Voor nu besloten om niet voor een betaalde kracht(en) te kiezen> Als het niet meer gaat dan vindt het bestuur dat ze wel hun verantwoordelijkheid moeten nemen, dit kan betekenen dat er dan toch een betaalde kracht komt.

VRIJWILLIGERS

Vrijwilligerscoördinator:

- verantwoordelijk voor de werving
- is geen beheerder, aparte rol
- Daarnaast een vrijwilliger voor de coördinatie barvrijwilligers
- In totaal ongeveer 100 vrijwilligers.
- Ongeveer 20 barvrijwilligers
- Daarnaast een aantal 'bovenmatig'(- beheerteam) betrokken vrijwilligers.
- Veel vrijwilligers willen wel bij losse activiteiten helpen, vaste vrijwilligers lastiger te vinden.
- groepen vrijwilligers:
  - barvrijwilligers
  - beheervrijwilligers
  - beugelaars (wijkkrantje)
  - het wijkplatform
  - buitenruimte
  - overig, rakend aan het dorpshuis

BETREKKEN VAN DE BUURT/EXTERNE PARTNERS

- Op het terrein en in het gebouw zitten diverse anderen huurders, zoals: een museum, de scouting en de huisarts. Dit zorgt voor veel aanloop en diverse groepen die binnen komen.
- Huisarts is overtuigd dat hij hier zou moeten blijven. Daardoor komen al een groot aantal mensen uit Vreeswijk van nature hier naartoe.
- Fort Vreeswijk ligt in een dorp. Dit heeft voordelen. Je zoekt elkaar makkelijk op en komt elkaar vaak tegen.
- 'Nieuw-Vreeswijk'. Hier wonen jonge gezinnen. Zij hebben geen tijd om een buurthuis te runnen
- Buurthuis wordt nu gerund door ons-kent-ons, de oud Vreeswijkers.
- Wereldkeuken zorgt voor nieuw en ander publiek
- Tip! Hans (Podium Oost) geeft aan dat door het wijkplatform ook andere mensen binnenkomen, die bijvoorbeeld geïnteresseerd zijn in de verkeerssituatie van de wijk. De vrijwilligers die hierbij helpen zijn 30-ers en 40-ers.
- Vreeswijk heeft ook contacten met het wijkplatform. Je kan dan wel een verbindend element zijn door de bijeenkomsten in Fort Vreeswijk te laten plaatsvinden
- Nieuw initiatief van Fort Vreeswijk, geïnitieerd door Monique, is De goede buur. Een mooi netwerk van burens die overal in de straten hun oren en ogen openhouden en ophalen wat mensen zouden willen.
- Fort Vreeswijk werkt veel samen met externe partijen zoals het LSA. Zij helpen bijvoorbeeld met het opstellen van een marketing plan.

ACTIVITEITEN EN PROGRAMMA/ VERHUUR

Verhuur:

- Vaste huurders: Vitras (activiteiten voor mensen met dementie), kinderopvang, huisarts.
- Er is kruisbestuiving tussen deze huurders: peuterspeelzaal en ouderen doen activiteiten samen en de huisarts verwijst door naar Fort Vreeswijk.
- Tarievenbeleid:
  - buurtinitiatieven (kostendekkend of daaronder)
  - buurtbewoners (eigen feestjes etc.)
  - commercieel verhuur (bedrijven en organisaties)
- Drank wordt altijd afgenomen van Fort Vreeswijk, catering mogen ze ook zelf regelen. (ook dit staat ter discussie. Moet er altijd drank afgenomen worden? (als je geen drank wil afnemen dan betaal je een hogere prijs).

Activiteiten en programma:

- Veel activiteiten voor ouderen
- Met wereldkeuken is het gelukt om jongeren aan te trekken (kern met pit provinciale prijs mee gewonnen)
- Soep en Cultuur is een populaire activiteit, ook bij de jonge gezinnen